

feete for frie, under den bundne Næring, medens man omvendt, for ei at gaae til den modsatte Overlighed, letteligen vilde komme til at erklære Næringer for frie, der efter deres hele Bessaffenhed ikke burde være frie. Overlades dette Forhold til sin egen Gang og den naturlige Udvikling, vil der efterhaanden gennem Sædvanen, og navnlig gennem Dyrighedernes og Domstolenes Afgjørelser, danne sig et nogenlunde fast Begreb — i Reglen lige saa fast som det, der kun har Regulativets Ord til Støtte, og under alle Omstændigheder saa fast, som Forholdets Natur tilsteder — om hvad der er fri Næring. Vistnok vil undertiden en Afgjørelse heraf, ved Dyrighedens Decret eller ved Dom, vise sig som ønskelig; men der er stor Forskiel paa at fremkalde en saadan, hvor den i enkelte Tilfælde er nødvendig eller ønskelig, og paa ved en almindelig Lovregel at paatage sig Stimplingen af alle mulige Næringsveie som frie eller ikke frie. Det er min fulde Overbeviisning, at man ved saaledes at ville sætte Grænse i et Forhold, der efter sin Natur ingen Grænsebestemmelse taaler, vil fremkalde Uvished og Retstrætter istedetfor at forebygge dem.

Idet jeg saaledes maa erklære mig mod Fleertallets Anskuelse, der vil sætte Regulativer istedetfor den i Lovudkastet anviste Afgjørelsesmaade, kan jeg heller ikke finde det tvivlsomt, at, hvor der foreligger en efter Lovstedet stedsfunden Afgjørelse af Spørgsmaalet, maa denne være bindende for Domstolene — dog kun forsaavidt Afgjørelsen har fundet Sted, i den Spørgsmaalet indbragtes for Retten. Men Sagen stiller sig anderledes, naar Spørgsmaalet først er indbragt for Retten; og netop i saadanne Tilfælde vilde det snarest skee, at man, hvad der efter Lovbudet heller ikke synes at kunne nægtes, forlangte den administrative Afgjørelse. Gik da Resolutionen ud paa, at Næringen skulde ansees som fri, vilde det være ubilligt at straffe den Paagældende, selv om han paa den Tid, hvorom der var Tale, havde været i Brøde; men til at fritage ham herfor vilde der dog ubetvivel udfordres en positiv Hjemmel. Gik Resolutionen ud paa, at Næringen var at ansee som bunden, behøvedes intet Tillæg til Paragraphen; thi Domstolene

kunne naturligtvis ikke ansee sig bundne ved en Afgjørelse, der havde fundet Sted, efter at det Factum, om hvis Lovlighed der var reist Tvivl, havde fundet Sted. I Overensstemmelse hermed foreslaaes følgende Tillæg til Paragraphen: „Gaaer Beslutningen ud paa, at Næringen skal ansees som fri, har dette tilbagevirkende Kraft ogsaa paa de Sager, som allerede ere indbragte for Domstolene.“

I Genhold til det forhen Bemærkede foreslaaes medundertegnede Tscherning, at Ordet „Borgerstab“ udgaaer saavel her som ellers overalt, hvor det findes i Loven, og at Ordet „Næringsbeviis“ sættes i Stedet.

Til § 2.

Udvalget maa tilraade, at 2det og 3die Stykke (om de Næringsveie, hvis Udøvelse afstedkommer ubehagelig Lugt, skadelige Uddunstninger m. v.) udgaae. Forsaavidt den Myndighed, der her er givet Sundheds- og Brandpolitiet til ved sin Erklæring at forhindre visse Anlæg paa visse Steder, er grundet i andre Lovbud, bliver Bestemmelsen overflødig; og forsaavidt den synes at tillægge disse Autoriteter den Myndighed, ved deres Erklæring at kunne forhindre et allerede eksisterende Etablissemments Overgang til ny Eier, uanset det flyttes, kan Saadant formeentlig ikke tilstedes. Da det derhos maa ansees som en Selvfølge, at den, der driver Næringer af den omhandlede Art, er de om disses Udøvelse bestaaende Love, navnlig Loven af 10de Marts 1852, underkastet, uanset han har erhvervet Borgerstab eller Næringsbeviis, skjønes ikke rettere, end at de omhandlede Affnit bør udgaae af Paragraphen.

Til § 3.

Det til denne Paragraph gjorte Ændringsforslag er grundet paa, at efter Udvalgets Forslag til § 57 skal den Bestemmelse, hvortil her sigtes, bortfalde.

Til § 5.

Da der ogsaa ved Lov kan skee Indskrænkning i den Ret, at bosatte sig overalt paa Kjøbstadens Grund, formenes det rettest, at Sætningen, „forsaavidt det ikke binder Nærin-